

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 109/12

Λουξεμβούργο, 6 Σεπτεμβρίου 2012

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στις υποθέσεις C-473/10, C-483/10,
C-555/10, C-556/10 και C-557/10

Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, Βασιλείου της Ισπανίας, Δημοκρατίας της
Αυστρίας, Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και Πορτογαλικής
Δημοκρατίας

**Ο γενικός εισαγγελέας N. Jääskinen αναπτύσσει τις προτάσεις του επί των
προσφυγών λόγω παράβασης κράτους μέλους που έχει ασκήσει η Επιτροπή κατά
διαφόρων κρατών μελών σχετικά με τις σιδηροδρομικές μεταφορές**

*Ο γενικός εισαγγελέας προτείνει στο Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι η Ισπανία, η Ουγγαρία και η
Πορτογαλία έχουν παραβεί τις υποχρεώσεις που υπέχουν από το δίκαιο της Ένωσης στον εν λόγω
τομέα*

Λόγω της ελευθέρωσης του τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να διασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις που δρουν στον τομέα αυτό θα έχουν δίκαιη και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση στο σιδηροδρομικό δίκτυο. Στο πλαίσιο αυτό, η άσκηση ορισμένων «βασικών καθηκόντων» δεν μπορεί πλέον να ανατίθεται στις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις που δρουν ανέκαθεν εντός των κρατών μελών, αλλά πρέπει να ανατίθεται σε ανεξάρτητους φορείς διαχείρισης. Μεταξύ των καθηκόντων αυτών καταλέγονται η χορήγηση στις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις αδειών για την πρόσβαση στο σιδηροδρομικό δίκτυο, η κατανομή της χωρητικότητας των υποδομών και ο καθορισμός των τελών που πρέπει να καταβάλλουν οι επιχειρήσεις μεταφορών για τη χρήση του δικτύου.

Οι παρούσες υποθέσεις εντάσσονται σε μια σειρά προσφυγών λόγω παράβασης κράτους μέλους¹, τις οποίες έχει ασκήσει η Επιτροπή κατά διαφόρων κρατών μελών λόγω της μη τήρησης των υποχρεώσεων που υπέχουν τα κράτη μέλη αυτά από τις οδηγίες που διέπουν τη λειτουργία του σιδηροδρομικού τομέα². Εν προκειμένω το Δικαστήριο καλείται να εξετάσει τις προσφυγές που έχουν ασκηθεί κατά της Ουγγαρίας, της Ισπανίας, της Αυστρίας, της Γερμανίας και της Πορτογαλίας.

C-473/10, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας

Κατά την Επιτροπή, η διαχείριση της κυκλοφορίας των συρμών στην Ουγγαρία, η οποία έχει ανατεθεί στους κατεστημένους φορείς (την MÁV και την GySEV), περιλαμβάνει επίσης την κατανομή των διαδρομών –δηλαδή την κατανομή της χωρητικότητας της υποδομής–, η οποία έπρεπε να έχει ανατεθεί σε ανεξάρτητο φορέα.

Ο γενικός εισαγγελέας N. Jääskinen διαπιστώνει, με τις σημερινές προτάσεις του, ότι η διαχείριση της κυκλοφορίας μπορεί να ανατίθεται σε σιδηροδρομικές επιχειρήσεις, αφού δεν αποτελεί ένα από τα βασικά καθήκοντα. Επιπλέον, ο γενικός εισαγγελέας επισημαίνει ότι η MÁV και η GySEV δεν αποκομίζουν κανένα όφελος έναντι των ανταγωνιστών τους από το γεγονός ότι, ως

¹ Πρόκειται για τις υποθέσεις: C-473/10, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας· C-483/10, Επιτροπή κατά Ισπανίας· C-512/10, Επιτροπή κατά Πολωνίας· C-528/10, Επιτροπή κατά Ελλάδας· C-545/10, Επιτροπή κατά Τσεχικής Δημοκρατίας· C-555/10, Επιτροπή κατά Αυστρίας· C-556/10, Επιτροπή κατά Γερμανίας· C-557/10, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας· C-625/10, Επιτροπή κατά Γαλλίας· C-627/10, Επιτροπή κατά Σλοβενίας· C-369/11, Επιτροπή κατά Ιταλίας, και C-412/11, Επιτροπή κατά Λουξεμβούργου.

² Οδηγία 91/440/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουλίου 1991, για την ανάπτυξη των κοινοτικών σιδηροδρόμων (ΕΕ L 237, σ. 25), όπως έχει τροποποιηθεί με την οδηγία 2001/12, και οδηγία 2001/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2001, σχετικά με την κατανομή της χωρητικότητας των σιδηροδρομικών υποδομών και τις χρεώσεις για τη χρήση σιδηροδρομικής υποδομής (ΕΕ L 75, σ. 29), όπως έχει τροποποιηθεί με τις οδηγίες 2004/49/ΕΚ και 2007/58/ΕΚ.

διαχειριστές της κυκλοφορίας, είναι ενήμερες των αποφάσεων κατανομής της χωρητικότητας. Πράγματι, στα στοιχεία αυτά έχουν πρόσβαση και οι ανταγωνιστές τους.

Αντίθετα, ο γενικός εισαγγελέας θεωρεί ότι η Ουγγαρία έχει παραβεί τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία 2001/14, διότι δεν έχει θέσει τις προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν τον ισοσκελισμό των λογαριασμών των διαχειριστών της υποδομής και δεν έχει λάβει μέτρα που να λειτουργούν ως κίνητρα για τη μείωση του κόστους και των τελών χρήσης της υποδομής. Ομοίως, ο γενικός εισαγγελέας προτείνει στο Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι η Ουγγαρία, μη διασφαλίζοντας ότι τα τέλη που εισπράττουν οι διαχειριστές της υποδομής θα ισούνται με το κόστος που προκύπτει άμεσα ως αποτέλεσμα της εκτέλεσης των σιδηροδρομικών υπηρεσιών, παρέβη την εν λόγω οδηγία.

C-483/10, Επιτροπή κατά Ισπανίας

Σε σχέση με την προσφυγή αυτή, ο γενικός εισαγγελέας N. Jääskinen διαπιστώνει καταρχάς ότι τα κράτη μέλη, μολονότι είναι αρμόδια να καθορίζουν το νομοθετικό πλαίσιο της χρέωσης, πρέπει να αναθέτουν στον διαχειριστή της υποδομής το καθήκον καθορισμού του τέλους που πρέπει να καταβάλλεται για τη χρήση του σιδηροδρομικού δικτύου. Κατά συνέπεια, ο γενικός εισαγγελέας κρίνει ότι η Ισπανία, προβλέποντας ότι το δικαίωμα καθορισμού του εν λόγω τέλους έχει μόνο το Δημόσιο, δεν έχει συμμορφωθεί με την οδηγία 2001/14.

Στη συνέχεια ο γενικός εισαγγελέας υπενθυμίζει ότι τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να καθιερώσουν σύστημα βελτίωσης των επιδόσεων, με σκοπό την ελαχιστοποίηση των προβλημάτων και την αύξηση της αποτελεσματικότητας της χρησιμοποίησης του σιδηροδρομικού δικτύου. Κατά τον γενικό εισαγγελέα όμως, τα μέτρα που έχει θεσπίσει συναφώς η Ισπανία δεν αποτελούν ένα ενιαίο σύνολο που να εμφανίζει συνοχή και διαφάνεια, αλλά πρόκειται απλώς για μέτρα που λαμβάνονται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις και είναι ανεξάρτητα τα μὲν από τα δε.

Τέλος, ο γενικός εισαγγελέας N. Jääskinen προτείνει στο Δικαστήριο να αναγνωρίσει την παράβαση της Ισπανίας, καθόσον το κράτος μέλος αυτό αντιμετωπίζει τους νεοεισερχόμενους στην ισπανική αγορά επιχειρηματίες δυσμενέστερα από ό,τι τον κατεστημένο στον τομέα των σιδηροδρόμων φορέα, ο οποίος έχει προτιμησιακή πρόσβαση στην υποδομή. Λόγω της μη ύπαρξης συμφωνίας-πλασιού με το Δημόσιο, δεν μπορεί να χορηγηθεί στις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις τέτοια προτιμησιακή πρόσβαση. Εν προκειμένω όμως δεν έχει συναφθεί καμία συμφωνία που να δικαιολογεί αυτή τη μεταχείριση. Κατά τον γενικό εισαγγελέα, δεν επιτρέπεται άλλωστε το Ισπανικό Δημόσιο να είναι αποκλειστικά αρμόδιο για την κατανομή της χωρητικότητας κατά διακριτική ευχέρεια, διότι η αρμοδιότητα αυτή πρέπει να ανατίθεται αποκλειστικά και μόνο στον ανεξάρτητο διαχειριστή του δικτύου.

C-555/10, Επιτροπή κατά Αυστρίας, και C-556/10, Επιτροπή κατά Γερμανίας

Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι οι οδηγίες δεν επιτρέπουν στα κράτη μέλη να εντάσσουν σε εταιρία χαρτοφυλακίου τον ανεξάρτητο διαχειριστή, εφόσον στην εταιρία αυτή ανήκουν και οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις, εκτός αν προβλέπουν συμπληρωματικά μέτρα διασφάλισης της ανεξαρτησίας του διαχειριστή. Τα δύο κράτη μέλη αυτά όμως, κατά την Επιτροπή, δεν θέσπισαν τέτοια μέτρα, όταν αποφάσισαν να εντάξουν σε εταιρία χαρτοφυλακίου τους διαχειριστές της υποδομής των χωρών τους, δηλαδή την ÖBB-Infrastruktur και την Deutsche Bahn Netz αντίστοιχα.

Στο σημείο αυτό ο γενικός εισαγγελέας τονίζει ότι εν προκειμένω η προσφυγή της Επιτροπής δεν αφορά την εσφαλμένη εφαρμογή των οδηγιών, αλλά μόνο την εσφαλμένη ή ελλιπή μεταφορά τους στο εσωτερικό δίκαιο.

Κατά τον N. Jääskinen, η οδηγία 91/440 δεν υποχρεώνει τα κράτη μέλη να προβούν σε θεσμικό διαχωρισμό του ανεξάρτητου διαχειριστή από τον κατεστημένο φορέα. Αντίθετα, η οδηγία αυτή τους επιτρέπει να τους εντάσσουν στην ίδια εταιρία χαρτοφυλακίου. Εξάλλου, ο γενικός εισαγγελέας επισημαίνει ότι τα συμπληρωματικά μέτρα στα οποία αναφέρεται η Επιτροπή δεν προβλέπονται από τις επίμαχες οδηγίες, οπότε δεν επιτρέπεται να επιβληθεί στα κράτη μέλη υποχρέωση θέσπισής τους. Ο N. Jääskinen απορρίπτει επίσης τα επιχειρήματα που αναπτύσσει η

Επιτροπή για να στηρίξει τους ισχυρισμούς της ότι η Γερμανία παρέβη τις υποχρεώσεις της ως προς τις χρεώσεις και ως προς την καθιέρωση ορισμένου μηχανισμού για τη μείωση αφενός του κόστους της παροχής υπηρεσιών υποδομής και αφετέρου του ύψους των τελών πρόσβασης.

Με βάση τα δεδομένα αυτά, ο γενικός εισαγγελέας N. Jääskinen προτείνει την απόρριψη των προσφυγών της Επιτροπής.

C-557/10. Επιτροπή κατά Πορτογαλίας

Ο γενικός εισαγγελέας προτείνει στο Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι η Πορτογαλία έχει παραβεί τις υποχρεώσεις που υπέχει από τις οδηγίες 91/440 και 2001/14. Συγκεκριμένα, το Πορτογαλικό Δημόσιο έχει διατηρήσει ουσιώδη ρόλο στις διαδικασίες λήψης των αποφάσεων της δημόσιας σιδηροδρομικής επιχείρησης CP Comboios de Portugal σχετικά με τα στοιχεία ενεργητικού της, πράγμα ασύμβατο με την οικονομική ελευθερία που αναγνωρίζουν οι οδηγίες στις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις. Επιπλέον, η Πορτογαλία δεν έχει λάβει τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζεται ότι οι λογαριασμοί του διαχειριστή της υποδομής θα είναι ισοσκελισμένοι.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως στρέφεται κατά κράτους μέλους το οποίο, κατά την Επιτροπή ή ένα άλλο κράτος μέλος, δεν τηρεί τις υποχρεώσεις που υπέχει από το κοινοτικό δίκαιο. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση το συντομότερο. Σε περίπτωση που η Επιτροπή θεωρήσει ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων. Το Δικαστήριο πάντως μπορεί, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, σε περίπτωση που τα μέτρα μεταφοράς μιας οδηγίας στην εθνική νομοθεσία δεν της έχουν κοινοποιηθεί, να επιβάλει κυρώσεις ήδη με την πρώτη απόφαση.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτύξεώς τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582